

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Насіннєві фонди та їх логістика»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 201 «Агрономія»
Освітня програма «Агрономія»
Рік навчання 2024-2025, семестр 1
Форма здобуття вищої освіти денна
Кількість кредитів ЄКТС 5
Мова викладання українська

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на навчальному
порталі НУБіП України

Професор, кандидат сільськогосподарських наук, доцент
Жемойда Віталій Леонідович
wisena.seeds@gmail.com
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1845>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основою продовольчої безпеки будь-якої країни є посівний насіннєвий матеріал, який забезпечує сталі та високі врожаї сільськогосподарських культур. Насіннєві фонди виконують функцію репродукування та збереження оригінального посівного матеріалу і є обов'язковою складовою майбутнього урожаю господарств, які ведуть насінництво основних польових культур та забезпечують посівним матеріалом відповідної чистоти, високої гібридності господарства різних форм власності.

В межах дисципліни вивчаються теоретичні основи насінництва, основні законодавчі документи: Закон України «Про насіння і садивний матеріал», державний реєстр сортів рослин, державний реєстр суб'єктів насінництва та розсадництва. Принципи ведення насінництва в ринкових умовах. Виробництво насіння в первинних ланках його репродукування. Значення біотехнології і генної інженерії в одержанні високоякісного насіння. Атестаційні вимоги до суб'єктів насінництва. Принципи зонального насінництва. Адаптація вітчизняного насіння до міжнародних схем і процедур. Міжнародні організації контролю за якістю насіння. Державний та внутрішньогосподарський контроль в насінництві. Сортава сертифікація.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК): знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

спеціальні (фахові) компетентності (СК): здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (селекція та насінництво); здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної переробки і зберігання продукції.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни: аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії; проектувати й організувати технологічні процеси вирощування насіннєвого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог; проектувати та організувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог; планувати економічно вигідне виробництво сільськогосподарської продукції.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1				
Тема 1. Вітчизняний і закордонний досвід організації насінництва. Насінництво – як галузь с.-г. виробництва	2/2	Знати: завдання з селекції та насінництва в сучасних умовах; Державну кваліфікаційну експертизу (ДКЕ); Умови занесення нових сортів до Реєстру сортів рослин придатних для поширення в Україні; організацію та технологію насінництва зернових та гетерозисних культур; Вміти: Користуватись Державним реєстром сортів рослин придатних для поширення в Україні; Запобігати погіршенню сортових якостей насінневого матеріалу (механічне та біологічне засмічення).	Здача практичної роботи. Написання тестів. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Розв’язок задач, тощо	
Тема 2. Теоретичні і наукові основи насінництва. Організаційні засади насінництва	2/2			
Тема 3. Сорт, гетерозисний гібрид – як об’єкти насінництва. Вимоги виробництва до сорту, гібриду	2/2			
Тема 4. Причини погіршення сортових якостей насіння в процесі репродукування. Заходи по зберіганню сорту в чистоті і оздоровлення насінного матеріалу.	2/2			
Тема 5. Принципи введення насінництва в ринкових умовах	2/2			
Модуль 2				
Тема 1. Особливості первинного насінництва с.-г. культур. Первинні ланки насінництва.	2/2	Знати: Методи аналізування показників якості насіння; Правила пакування та маркування насінневого матеріалу; Інтеграцію України в міжнародну насінневу спільноту; Інтеграцію України в міжнародну насінневу спільноту Вміти: Користуватись законодавчою базою сучасного насінництва в Україні (основними законодавчими документами);	Здача практичної роботи. Написання тестів. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Розв’язок задач, тощо	
Тема 2. Використання гетерозису в насінництві	2/2			
Тема 3. Гібридне насіння – важливий фактор підвищення врожайності	2/2			
Тема 4. Поняття про екологію насіння і різноякісність. Зональне насінництво.	2/2			
Тема 5. Адаптація вітчизняного насінництва до міжнародних схем і процедур.	2/2			

		Контролювати процеси доробки та зберігання насіння; Складати технологічні карти виробництва сортового насіння; Проводити сортові та видові прополки посівів.		
Модуль 3				
Тема 1. Відносини між оригінаторами, виробниками і споживачами насінневої продукції (роялті, обов'язки, відносини, атестування, насінневі фонди)	2/2	Знати: Державну кваліфікаційну експертизу (ДКЕ); Умови занесення нових сортів до Реєстру сортів рослин придатних для поширення в Україні; сортівий та насінневий контроль якостей насіння та посівів; документацію насіння за сортовими, посівними та врожайними властивостями; Вміти: Користуватись Державним реєстром сортів рослин придатних для поширення в Україні; Запобігати погіршенню сортових якостей насінневого матеріалу; Користуватись законодавчою базою сучасного насінництва в Україні і методиками інспектування сортів посівів основних с.-г. культур; Контролювати процеси доробки та зберігання насіння; Складати технологічні карти виробництва сортового насіння	Здача практичної роботи. Написання тестів. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Розв'язок задач, тощо	
Тема 2. Інспектування (апробація) сортів посівів зернових та гетерозисних культур (організація робіт, особливості інспектування за схемами ОЕСД)	2/2			
Тема 3. Державний та внутрігосподарський насінневий контроль за якістю вирощуваного насіння	2/2			
Тема 4. Особливості технологій вирощування високоякісного насінневого матеріалу та доведення його до посівних кондицій	2/2			
Тема 5. Інтеграція України в Міжнародну насінневу спільноту та значення логістичних складових	2/2			
Всього за 1 семестр			70	
Екзамен	30/30			30
Всього за курс			100	

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Гаврилук М. М., Соколов В. М., Жемойда В. Л. Практичне насінництво та насіннезнавство сільськогосподарських культур: навч. Посібник. Вінниця. 2019. 270 с.
2. Каленська С. М., Новицька Н. В., Жемойда В. Л. Насіннезнавство та методи визначення якості насіння сільськогосподарських культур. Вінниця : Далинюк, 2011. 322 с.
3. ЗАКОН УКРАЇНИ Про насіння і садивний матеріал
4. Державний реєстр суб'єктів насінництва та розсадництва
5. Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні
6. Макарчук О.С., Дмитренко Ю.М., Ковалишина Г.М., Жемойда В.Л. та ін. Селекція і насінництво польових культур. Методичні рекомендації щодо виконання практичних робіт та самостійної роботи студентів ОС бакалавр спеціальностей 201 Агрономія та 202 Захист і карантин рослин. Київ, 2021, 96 с.
7. Васильківський С.П., Кочмарський В.С. «Селекція і насінництво сільськогосподарських рослин», Київ, «Вища освіта», 2016р.- 363 с.
8. Храпійчук Н.М., Соколов В.М., Вишневський В.В. «Порядок організації внутрішньогосподарського контролю», Київ-Одеса, 2016. – 56 с.
9. Жемойда В.Л., Макарчук О.С., Башкірова Н.В., «Селекція і насінництво польових культур». – Методичний посібник для виконання ЛПЗ та самостійної роботи студентів АБФ та ФЗР. – Київ, 2015. – 87 с;
10. Методика проведення інспектування сортових посівів кукурудзи та сорго, Київ 2009.
11. Соколов В.М., Мельник С.І. «Методика проведення апробації сортових посівів зернових культур». – Одеса-Київ-2009.
12. ДСТУ 2240-93 «Насіння сільськогосподарських культур. Сортіві та посівні якості». Держстандарт України, 1994.
13. Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин (під ред.. В.В. Вовкодава). Київ, 2006. – 31 с.
14. Схема ОЕСД з сортової сертифікації культур, що має обіг у міжнародній торгівлі (Paris, 2001, 2009)
15. Кіндрук М.О., Соколов В.М., Вишневський «Насінництво з основами насіннезнавства».- Київ, Аграрна наука, 2012. – 264 С.
16. Науковий журнал «Генетичні ресурси рослин» № 1-13, 2004-2024 р.